

¡BOMBA!

Pues de pobreza no hay quita,
para indígena hay pan magro;
hoy no es cuestión de milagro,
sino ver quién resucita

K'uintsil

Lunes 21 de abril de 2025

CAMPECHE · YUCATÁN · QUINTANA ROO · AÑO 10 · NÚMERO 2461 · www.lajornadamaya.mx

Paach náajal yaan ti' noj cha'ano'ob ku beeta'ale', yaan meyaj ma' no'oja'an u bo'ota'ali'

Jared Laureles y Jessica Xantomila / p 24
Oochel *La Jornada*

Paach ti' le noj náajal ku yantal ti' kúuchilo'ob cha'ane', ta'aka'an xma' uts bo'ola'an meyaji', wa explotación laboral.

Kex 10 horas seen meyaj, ts'o'oke' mina'an xan prestaciones wa uts bo'ol yóok'olal, ts'o'oke' yóok'olal jurídica ba'alo'ob yaan u yil yéetel u páajtalilo'ob meyaje' sajbe'entsil yanik máak; beey u meyaj máaxo'ob konik cerveza, máaxo'ob xak'altik boletos wa máaxo'ob ilik u kaláanta'al m'áaxo'ob ku bin cha'an ti'

conciertos, festivales wa ti' u keetilo'ob deporte.

Estadio Azteca yéetel GNP (Foro Sol ka'achij), Palacio de los Deportes yéetel Autódromo Hermanos Rodríguez chéen jayp'eel ti' le kúuchilo'ob tu'ux ku yúuchul cha'an, ba'ale' meyaje' láayli' jach óotsil u bo'ota'al ti'al táankelemo'ob yéetel nojoch máako'ob ku meyajo'obi', tumen chéen ku yantal meyaj le k'iino'ob yaan ba'ax cha'anil, ts'o'oke' u bo'olile' chéen p'el maanal 300 pesos.

Ti'al máaxxo'ob ku meyajo'obe', uts u ti'alo'ob tumen ku béeytal u náajaltiko'ob jump'iit taak'in ti' le k'iin yaan cha'ano', tumen yaan táankelemo'ob ku bino'ob xook wa na'tsilo'ob kaláantik u paalal, ba'ale' ku k'a'abéetchajal u náajalo'ob ti'al fin de semana.

U mola'ayil Ocesae' leit'e' maas nojoch beetik noj cha'ano'ob tu lu'umil México. Ichil le ku meyajtiko' ti' yaan Vive Latino, Flow Fest yéetel Corona Capital; ba'ale' mola'aye' ku t'anik, beey subcontratacióné, uláak' ba'alo'ob k'a'anan ti'al u ts'aatáanta'al

máax ku bin cha'ani', ti'al xan u ts'aabal máax kaláantik u yokol wa u jóok'ol máak, beyxan ti'al u kaláanta'al kúuchil tu'ux kun úuchul cha'an. Séeb u k'ajóolta'al máaxo'obi' tumen ku búukintik u boox nooko'ob wa chalecos fluorescentes.

Táankelemo'obe' séeb u kóolalo'ob meyaj tumen ku ya'alal ti'obe' wa ku meyajo'ob te'elo' yaan u páajtalil u yu'ubik wa u cha'antik ajk'aay wa múuch' paax uts tu yich ts'o'oke' óoli' xma' bo'olil, ba'ale' tu jo'oloje' ku yilko'obe' ma' jach beyi'.